

Begrepp	Förklaring	Exempel
genre	texttyp	drama, thriller, komedi, fantasy, deckare, reportage
novell	kortare, skönlitterär berättelse	Mor Sauvage, En vit skjorta
roman	en längre, skönlitterär berättelse	Desert Walker, Ondskan
lyrik	dikt	
fabel	kort sammanfattning av hela handlingen i en berättelse. Helt utan detaljer. Objektiv	
tema	Vilket huvudsakligt ämne författaren har valt för sin text. Temat summeras med ett eller ett par ord	
motiv	Ämnen som författare i alla tider skrivit om. Eviga ämnen.	Omöjlig kärlek - Oskyldigt dömd - Far och son - Skuld
komposition	Ordningen i texten.	Med kronologisk komposition återges händelserna i rätt tidsföljd, Med uppbruten kronologi hoppar berättelsen hit och dit i tiden.
berättarperspektiv	Vem som berättar texten	allvetande berättare, opålitlig berättare, jag-form, tredje person
inre monolog	Tankeström - språket ser ut som om man hade hållt ut tankarna som finns i hjärnan helt osorterat och oredigerat	Molly Blooms monolog
metafor och liknelse	en ordbild	Metafor: livets höst en sten i hjärtat utanförskapets bojar Liknelse: sorg är <i>som</i> nattunn is stark <i>som</i> en ox
allusion	Man kopplar till ett känt verk. Man kan hänvisa till en gammal berättelse som alla känner till. Hänvisa till känd person, verk eller händelse.	Som i Göran Perssons tal där han alluderar på boken <i>Alice med is</i> . Eller Snickerboa.
cirkelkomposition	Återkommer i slutet med det som man började med.	Lady & Lufsen - börjar och slutar på julafton.
in medias res	rakt in i handlingen	Som i <i>Ondskan</i>

tretal	tre ord eller tre exempel i rad.	Tro Hopp och Kärlek.
symbol	En sak som laddas med en annan betydelse	t.ex. hjärta = kärlek, färgen vit kan symbolisera oskuld eller fred, en fågel kan symbolisera frihet Kaninen i Mor Sauvage
alliteration	Flera ord i en mening börjar på samma ljud	Zlatan stal straffen
kontrast	Motsatser	Ett paradys som förvandlades till helvetet. Vissa blir feta av att gifta sig, andra magra. frisk-sjuk, födas-dö
besjälning	Att man ger liv till ett dött objekt, en sak.	Vinden viskar, trädet bugade sig, stenarna teg, väggarna stod stumma
tomrum/ undertext	Något som inte skrivs ut i texten och som det oftast krävs lite mognad för att förstå. Här krävs att man läser mellan raderna.	I Strindbergs Ett halvt ark papper så sägs det inte rakt ut men man förstår att hans fru och barn har dött tbc. Det står att man beställer två kistor en stor och en liten t ex.
anafor	När flera meningar efter varandra börjar på samma sätt	Vi måste tro! Vi måste försöka! Vi måste vinna!
stegring	Ett tretal där det sker en stegring från t.ex. det lilla till det stora	Vi måste stärka individen, gruppen och samhället! Hen var en god förälder, en fin vän och en bra kollega
hyperbol	överdrift	I Rolandssången finns många exempel på hyperbol, t.ex. berget av de fyrahundra döda som prästen själv hade tagit livet av
ramberättelse	En berättelse som utgör ett sammanhang för de andra berättelserna i en samling, eller som utgör ett sammanhang för en berättelse i en berättelse	Ramberättelsen i Tusen och en natt, eller i Boccaccios Decamerone Ramberättelsen i Mor Sauvage
stående epitet	En fast beskrivning som hör till ett namn. Vanligt i den Illiaden och Odysseen	Den kloka Camilla Den snabbfotade Akilles
rapsod	en kringvandrande berättare under Antiken som sjöng sina sagor	
etos	Det en talare gör för att skapa förtroende för sin person (hållning, kroppsspråk, röst och säkerhet, position i samhället etc)	Min bloggpost om detta: http://klass-14.blogspot.se/2014/03/etos-patos-och-logos.html Etos, patos och logos används främst som det argumenterande talets tre pelare, men man kan se dem (ett par eller alla) i andra

		typer av framföranden också.
patos	Det en talare gör för att vädja till åhörarnas känslor	Se ovan
logos	Det en talare gör för att vädja till åhörarnas förnuft.	Se ovan